

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

ACTAEA – společnost pro přírodu a krajinu

Poslání organizace: *Uskutečňovat projekty v oblasti ochrany životního prostředí, zabývat se udržitelným rozvojem na místní a regionální úrovni, informovat veřejnost a provádět veřejnou osvětu v oblasti udržitelného rozvoje, ochrany přírodního a kulturního dědictví, ochrany krajiny a životního prostředí a zabývat se environmentální výchovou, vzděláváním a osvětou.*

ČÍM SE ZABÝVÁME?

ochranou přírody a krajiny
poznávání přírodního a kulturního dědictví
propagaci a popularizaci přírodního a kulturního dědictví na veřejnosti
environmentální výchovou, vzděláváním a osvětou

CO DĚLÁME?

vydáváme informační letáky
vydáváme populární i odborné publikace
pořádáme přednášky, exkurse, semináře a školení
připravujeme naučné stezky
zpracováváme plány péče
zpracováváme botanické a zoologické inventarizační průzkumy

KDE PŮSOBÍME?

celostátně, především však na Moravě – Jeseníky, Beskydy, Bílé Karpaty

ODKDY?

od roku 2002

KOLIK MÁME ČLENŮ?

33

LIDÉ V ORGANIZACI

Mgr. Kateřina Kočí – botanika a ochrana životního prostředí, předsedkyně organizace od roku 2002, vedení a realizace projektů

RNDr. Petr Wolf, PhD. – zoologie a ochrana životního prostředí, místopředseda organizace od roku 2002, projekt Fotosoutěž Valašská krajina, průzkumy a plány péče

Ivo Sumec – výtvarník, grafik, člen rady od roku 2002, kresby a grafika informačních materiálů, naučných stezek

Mgr. Petra Hájková, PhD. – botanika, členka rady od roku 2002, odborné podklady pro texty, realizace projektů na záchranu mokřadů a malých pramenišť a rašelinišť

Mgr. Martin Kočí, PhD. – botanika, ochrana životního prostředí, člen rady od roku 2002, odborné podklady pro texty, texty informačních materiálů, fotografie

Mgr. Marie Popelářová – botanika, ochrana životního prostředí, ekologická výchova, odborné podklady, průzkumy

Mgr. Jitka Wolfová – mykologie, ochrana životního prostředí, ekologická výchova, členka organizace od roku 2002, odborné podklady, texty, průzkumy a plány péče

Doc. RNDr. Michal Hájek, PhD. – botanika, člen organizace od roku 2002, odborné podklady pro texty, realizace projektů na záchranu mokřadů a malých pramenišť a rašelinišť

Mgr. Michaela Ryšková – grafika, členka organizace od roku 2002, grafika informačních materiálů, naučných stezek

Doc. RNDr. Michaela Sedlářová, PhD. – mykologie, členka organizace od roku 2002

Mgr. Lenka Skuhřavá – biologie, ochrana přírody, zaměstnankyně a členka organizace od roku 2009

Stanislava Pavězková – zaměstnankyně a členka organizace od roku 2011

MgA. Iveta Dučáková – výtvarnice, grafička, spolupráce od roku 2009, kresby a grafika informačních materiálů, naučných stezek

- Jsme součástí Síť environmentálních poradenských a informačních center Moravskoslezského kraje.
- Jsme členy Oborové platformy ekologických nevládních organizací Zelený kruh
- Jsme partnery Moravskoslezského kraje v projektu Jednotný informační a komunikační systém ochrany přírody v NUTS II Moravskoslezsko (2010-2013)
- Spolupracujeme se Správou CHKO Jeseníky
- Jsme členy platformy cestovního ruchu Euroregionu Praděd
- Jsme zakládajícími členy sdružení Geopark Jeseníky
- Spolupracujeme se Sdružením cestovního ruchu Jeseníky

PROJEKTY A ČINNOST V ROCE 2013

NAŠE ČINNOST

V roce 2013 jsme pokračovali v projektech zaměřených na propagaci a popularizaci přírodního a kulturního dědictví Jeseníků a regionu Vrbensko a věnovali jsme se celorepublikovému projektu Questing.

Vydali jsme další čísla zpravodaje CHKO Jeseníky Campanula a další informační materiály, pracovali jsme na naučných stezkách Ptačí vrch (Nové Heřminovy), NS Poutní hora (Město Albrechtice) a NS Laško (Štramberk, Kopřivnice). Vydali jsem část nákladu knihy Vzácné a chráněné rostliny CHKO Jeseníky. Zaměřovali jsme se nadále na práci se školami. Nabízíme pobyty pro školy v Karlovicích, ekoprogramy. Realizovali jsme příměstské letní tábory a pobyty škol v Karlovicích. Pro děti základních škol na Bruntálsku, Krnovsku a Vrbensku jsme pořádali sérii školení k on-line informačnímu systému přírodního a kulturního dědictví. Jsme stále členy organizací sdružujících nevládní organizace a poskytujících jim podporu formou školení, setkávání, předávání informací, apod. Stali jsme se členy AVPO – Asociace veřejně prospěšných organizací, a členy Oborové platformy ekologických nevládních organizací Zelený kruh.

Zapojili jsme se také více do dění v regionu zejména v oblasti cestovního ruchu, kde chceme propagovat udržitelné formy cestovního ruchu, spolupracovat s ubytovateli a dalšími organizacemi v cestovním ruchu.

NAŠE PROJEKTY

Jednotný informační a komunikační systém ochrany přírody v NUTS II Moravskoslezsko (2010–2013)

V roce 2013 byly naplňovány aktivity projektu [„Jednotný informační a komunikační systém ochrany přírody v NUTS II Moravskoslezsko“](#), jehož cílem je vytvoření účinného informačního systému v oblasti ochrany přírody a především zvýšení povědomí veřejnosti o soustavě Natura 2000 v Moravskoslezském kraji. Projekt realizuje Moravskoslezský kraj ve spolupráci s partnery, kterými jsou AOPK ČR, Lesy ČR, s.p., MŽP ČR, o.s. Hájenka, ČSOP Salamandr a ACTAEA.

Cílem projektu je zlepšení komunikace a výměna informací mezi klíčovými subjekty veřejné správy v ochraně přírody v regionu. Dále je cílem vstřícný přístup ze strany vlastníků, správců pozemků, samospráv i veřejnosti k implementaci soustavy Natura 2000, k

optimalizaci péče o pozemky s pozitivním dopadem na ochranu ekosystémů a zlepšení vztahu i chování návštěvníků v chráněných územích.

Výstupem projektu je řada publikací, filmový materiál, výstavy, lokální či regionální informační tabule k chráněným územím, zpravodaje, brožury, informační letáky, naučné stezky, úpravy webových stránek a informačních portálů a v neposlední řadě jsou podporována návštěvnická střediska.

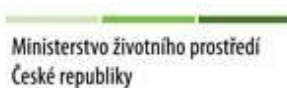
ACTAEA – společnost pro přírodu a krajinu zajišťuje realizaci projektu v CHKO Jeseníky společně se Správou CHKO Jeseníky. V rámci projektu vydáváme pro CHKO Jeseníky informační letáky o soustavě Natura 2000, brožury k vybraným EVL, publikaci Vzácné a ohrožené rostliny Jeseníků a Zpravodaj CHKO Jeseníky. Provozujeme informační centrum Natura 2000 Jeseníky v Karlovicích.

V roce 2013 byla v rámci projektu vydána kniha Vzácné a chráněné rostliny CHKO Jeseníky. Proběhlo slavnostní otevření naučné stezky Rejvíz spojené s komentovanou procházkou po stezce.

Vyšla další dvě čísla Zpravodaje CHKO Jeseník Campanula.

Shrnutí celého projektu – viz příloha.

Projekt byl financován Moravskoslezským krajem s přispěním finančního nástroje Evropského společenství LIFE+.

Questing

Questing je cesta za poznáním navštíveného místa, lze jej přirovnat k u nás známé šipkované nebo také honbě za pokladem. Cílem však není jen nalezení samotného pokladu, ale objevování zajímavostí z místního přírodního a kulturního dědictví během pátrání po pokladu.

Questingu jsme se začali aktivně věnovat v roce 2013. Byly zahájeny práce na překladu manuálu – knihy o questingu z anglického originálu. Začali jsme připravovat první semináře. Celkem jsme v roce 2013 uspořádali 4 semináře Questing – teorie a praxe a dalších 8 seminářů Tvorba questů. Bylo vytvořeno 8 questů neboli hledáček. Byly vytvořeny provizorní stránky www.questing.estranky.cz.

Bylo vydáno několik tiskových zpráv, questing jsme propagovali na různých webových stránkách.

Projekt byl podpořen z Revolvingového fondu MŽP.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Jeseníky v mobilu

Doplnění a popularizace on-line informačního systému k přírodním a kulturním zajímavostem našeho regionu se zapojením dětí ze základních škol.

Pro uživatele mobilních telefonů jsme připravili v rámci nového projektu „Jeseníky v mobilu“ rozšíření on-line informačního systému v Jeseníkách, především v oblasti Pradědu a na Vrbensku. Některé zastávky naučných stezek, které nejsou osazeny velkými informačními panely, byly v terénu označeny tagglisty. Tagglisty obsahují kód, který vás po vyfocení

mobilním telefonem pomocí jednoduché aplikace propojí s webovou stránkou a zobrazí informace o daném místě. S tímto systémem jsme seznámili také naše děti a mládež například v rámci vyučování informatiky. Ve školách na Vrbensku jsme realizovali zajímavou hru, kde si na vypůjčených mobilních telefonech děti vyzkoušely, jak systém funguje. V další hodině pak děti připravily texty a fotografie k zajímavému místu ve své obci a zadaly je do redakčního systému na vytváření tagglistů. V roce 2013 byly nachystané tagglisty vyrobeny a umístěny v terénu. Jedná se o označení zajímavých míst ve Vrbně pod Pradědem, Karlovicích, Ludvíkově, Karlově Studánce, Bílé Opavě a Velké kotlině. V rámci tohoto projektu byl rovněž zpracován výukový list, který bude poskytnut školám pro práci s tagglisty. Projekt je podpořen z programu Pro budoucnost Nadace OKD.

Klenoty Jeseníků a Poklady Bílé Opavy – informace v mobilu

V Jeseníkách systém informací do mobilu rozvíjíme již od roku 2009. Proto jsme připravili pro Jeseníky 2 informační brožurky, ve kterých uvádíme zajímavá místa, na nichž se dozvíte informace prostřednictvím QR kódů.

Projekt byl podpořen z fondu Technické podpory MŽP.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Naučné stezky v Jeseníkách a QR kódy jsme představili také na konferenci Nová generace turistického značení aneb turistické stezky do mobilu v Praze 8.10.2013.

Naše obec jako přírodní učebna – arboretum a hotel pro včely v Karlovicích ve spolupráci se ZŠ Karlovice

Pro ZŠ Karlovice jsme realizovali tento zajímavý projekt, v jehož rámci jsme společně s dětmi vytvořili Včelí hotel pro divoké včely a čmeláky. Prostor před tělocvičnou v Karlovicích byl osazen původními druhy keřů. Do prostoru školního parku byly umístěny budky pro netopýry. O všech částech projektu informuje naučná tabule před tělocvičnou. V rámci projektu byly rovněž vytvořeny webové stránky, které popisují jednotlivé druhy dřevin. Dřeviny v parku a v centru obce byly opatřeny tabulkami s názvem a QR kódem, odkazujícím na informace na webových stránkách.

Projekt byl podpořen z Revolvingového fondu MŽP.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Naučná stezka Laško

Město Kopřivnice a město Štramberk se na nás obrátili při obnově naučné stezky Laško, která provází návštěvníky těmito městy a jejich zajímavým okolím. Obě části stezky mají dohromady 28 zastavení, některá z nich jsou pro obě větve naučné stezky společná. Kopřivnickou částí vás provede autíčko, symbol města, které bylo využito jako výchovný prvek. Štramberskou částí provází motýl jasoň červenooký.

Stezka je hravá, s kresbami i pěknými fotkami.
Ke Štramberské části byl vydán tištěný průvodce.

Naučná stezka Poutní hora

NS Poutní hora vás zavede na pouť místy, kudy vedla v 17. století křížová cesta. Začínala možná u kapličky, která na tomto místě stávala, a končila na Poutní hoře. Stezka má 4 zastavení a průvodcem je lišák. Stezku jsme realizovali na zakázku pro LČR, s.p.

Naučná stezka Ptačí vrch

NS Ptačí vrch představuje návštěvníkům přírodu v okolí Nových Heřminov, zejména v okolí Ptačího vrchu. Má 5 zastavení převážně v lese, která jsou věnována přírodní památce Ptačí hora, lesním porostům v okolí Jeleního potoka, včelaření a řece Opavě. Stezku jsme realizovali na zakázku pro LČR, s.p.

Ekoprogramy pro školy

V průběhu 2013 roku proběhly pobyty s environmentálním programem celkem pro 215 dětí z 5 škol, ubytovány byly v Karlovicích (Rekreační středisko – RS Karlovice) nebo v Malé Morávce.

8.–9.4.2013 – 85 žáků ze ZŠ Fryčovice, ubytování v hotelu Neptun v Malé Morávce.

10.–14.6.2013 – 48 žáků ze ZŠ Studénka, ubytování na RS Karlovice.

17.–21.6.2013 – 17 žáků ze ZŠ Služovice, ubytování na RS Karlovice.

25.–26.6.2013 – 25 studentů Gymnázia Rýmařov, ubytování na RS Karlovice.

30.9.–4.10.2013 – 40 žáků ZŠ Oldřišov, ubytování na RS Karlovice.

Příměstské tábory v Karlovicích 2013

V průběhu jednoho týdne v červenci a jednoho v srpnu jsme v Karlovicích pořádali příměstské tábory pro děti z Karlovic a okolí. Pro děti jsme měli připraveno spoustu her a soutěží zaměřených na poznání života indiánů, minigolf, výlety po okolí s jedním celodenním výletem a opékáním buřtů a také koupání v řece Opavě. V každém turnusu proběhlo tajemné putování ke zřícenině hradu Freudenstein, kde si děti našly poklad. Pro děti byla zajištěná strava včetně celodenního pitného režimu.

Tábor měl úspěch nejen dětí i rodičů. Proběhl v termínech: 15.–19.7.2013 a 5.–9.8.2013.

VÝSTAVY A PUBLIKACE

Výstavy

Fotosoutěž Valašská krajina

Vydané publikace

Zpravodaj CHKO Jeseníky Campanula (1,2/2013)

Kniha Vzácné a chráněné rostliny CHKO Jeseníky

Hledačky

AKCE A SETKÁNÍ

Slavnostní otevření Naučné stezky Rejvíc (květen)

Lesní slavnost Lapků z Drakova (červenec)

Vernisáž fotosoutěže Valašská krajina (září)

NAŠI PARTNEŘI A FINANČNÍ PODPORA NAŠICH PROJEKTŮ

Správa Chráněné krajinné oblasti Jeseníky • Správa Chráněné krajinné oblasti Beskydy • Správa Chráněné krajinné oblasti Kysuce • Správa Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty • Správa Chráněné krajinné oblasti Biele Karpaty • Nevládní organizace Drosera, SR • Nevládní organizace ZO ČSOP Salamandr • Nevládní organizace Alcedo, SR • Spolek Přátelé Vrbenska • Spolek pro rozvoj Rejvízu • Město Vrbno pod Pradědem • Obec Karlovice ve Slezsku • ZŠ Karlovice • Sbor dobrovolných hasičů Karlovice • Heimat Gemeinschaft Karlsthal • Město Frýdlant nad Ostravicí • Obec Velké Karlovice • Město Karolinka • Městys Nový Hrozenkov • Obec Huslenky • Obec Halenkov • Obec Lidečko • Obec Horní Lideč • Obec Střelná • Obec Francova Lhota • Obec Zděchov • Obec Valašská Senice • Obec Makov • Obec Petrovice • Obec Štiavnik • Obec Papradno • Obec Horná Mariková • Obec Lysá pod Makytou • Obec Lazy pod Makytou • Britské Ministerstvo životního prostředí (Defra) • Britské Ministerstvo pro mezinárodní rozvoj • ČESON • DHV ČR • Regionální rozvojová agentura Východní Moravy • Krajský úřad Moravskoslezského kraje • Krajský úřad Zlínského kraje • Krajský úřad Olomouckého kraje • Ministerstvo životního prostředí ČR • Nadace ČEZ • Nadace Partnerství • Nadace OKD • Pivovar Holba Hanušovice • Obec Ludvíkov • Obec Karlova Studánka • Obec Široká Niva • Obec Nové Heřminovy • Obec Malá Morávka • Město Rýmařov • Město Jeseník • Obec Heřmanovice • Obec Branná • Obec Dolní Moravice • Horní Město • Obec Hraběšice • Obec Loučná nad Desnou • Obec Malá Morávka • Obec Nový Malín • Obec Oskava • Obec Ostružná • Obec Sobotín • Obec Stará Ves • Obec Velké Losiny • Obec Vernířovice • Město Andělská Hora • Obec Bělá pod Pradědem • Obec Česká Ves • Obec Jindřichov • Obec Lipová Lázně • Obec Mikulovice • Obec Písečná • Obec Rudná pod Pradědem • Obec Světlá Hora • Město Zlaté Hory • Město Bruntál • Muzeum Bruntál • Město Šumperk • Echos, o.s. • Ekotoxa, s.r.o. • Taggmanager cz. • Hnutí Brontosaurus Jeseníky • Vlastivědné muzeum Považská Bystřice • Moravské Karpaty o.p.s. • Daphne SR – Institut aplikované ekologie • Univerzita Palackého Olomouc

Fond mikroprojektů Interreg IIIA; Evropský sociální fond (ESF) a státní rozpočet ČR v rámci projektu „Rozvoj sítě environmentálních poradenských a informačních center Moravskoslezského kraje“; Evropský sociální fond (ESF) a státní rozpočet ČR v rámci projektu „Sít' vzdělávacích a informačních center v chráněných krajinných oblastech ČR“; Evropská unie prostřednictvím programu Phare CBC a Life+; Ministerstvo životního prostředí ČR; Moravskoslezský kraj; Nadace OKD; Nadace Partnerství; ČSOB prostřednictvím Nadace Via, Nadace ČEZ

Hospodaření organizace v roce 2013

Rozdíl příjmů a výdajů není hospodářským výsledkem organizace, některé projekty jsou víceleté.

PŘÍJMY	Skutečnost roku 2013	
	částka	podíl v %
Dotace (ministerstva, obce, města)	999.900	40
Granty nadací	595.800	23
Dary podnikatelů	0	0
Úroky	50	0
Příjmy z poskytování služeb	942.700	36
Ostatní příjmy (prodej brožur, příspěvky členů)	26.700	1
CELKEM	2.565.150	

VÝDAJE	Skutečnost roku 2013	
	částka	podíl v %
Mzdy, odměny, honoráře (včetně zdrav. a sociálního pojištění)	1.026.800	40
Nákup materiálu, zboží	86.000	3
Nákup služeb (energie, poštovné, tel.poplatky, nájemné, odborné/poradenské služby)	1.466.200	57
Propagace	0	0
Ostatní výdaje (bank. poplatky, členské příspěvky)	3.800	0
CELKEM	2.582.800	
ROZDÍL příjmů a výdajů:	-17.650	

CO PLÁNUJEME V ROCE 2014

Realizace projektů:

Nové produkty udržitelného cestovního ruchu v Jeseníkách – interpretační plán CHKO Jeseníky, průvodcované trasy v Jeseníkách, stabilizace organizace

Questing – vydání manuálu pro tvorbu questů (jako eko-průvodce pro vybraná CHKO v České republice), uspořádání seminářů a vytvoření sítě questů a webových stránek www.questing.cz

Příprava informačního a vzdělávacího centra v objektu bývalého mlýna v Karlovicích

Karlovičská kosa – soutěž v kosení kosou

Festival sýrů – ekojarmark sýrů a regionálních produktů Jeseníky na Lesní slavnosti Lapků z Drakova

Výstavy

Výstava fotosoutěže Valašská krajina

Publikace

Vzácné a chráněné rostliny Jeseníků
Questing – manuál a průvodce po questech
Průvodce NS Rejvív

Akce a setkání

Den Země (duben)
Odemykání Mechového jezírka Rejvív (květen)
Evropský den parků (květen)
Slavnostní otevření naučné stezky Rejvív (květen)
Lesní slavnost Lapků z Drakova (červenec)

KONTAKT:

ACTAEA, společnost pro přírodu a krajinu

Karlovice 279
79323 Karlovice ve Slezsku
Tel.: +420 554 719 549,
Mobil: +420 777 044 758
E-mail: actaea.karlovice@gmail.com, kocikaterina@gmail.com

Pobočka:
5. května 1342
75661 Rožnov pod Radhoštěm
Mobil: +420 603 778 605

www.actaea.cz
www.praded.org
www.javorniky.org
www.valasskakrajina.cz
www.natura2000jeseniky.cz